

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

Románia a jövő hét elején átnyújtja egyezségi javaslatait Magyarországnak és Bulgáriának

Szó sem lehet a székelyek áttelepítéséről — A bukaresti német követ a román királynál — Francia félhivatalos támadás Magyarország követelése ellen

Ujból nagy légicsata volt Dovertól

BUKAREST, aug. 1. (Bud. Tud.) A román koronatanács határozata alapján a román kormány a jövő hét első napjaiban adja át egyezségi javaslatait Magyarországnak és Bulgáriának. Ezek a javaslatok pontosan meghatározzák Románia által a két országnak felajánlott területi engedményeket. (MTI)

Bukarest, aug. 1. (TP.) Fabricius bukaresti német és Romalo berlini ro-

gos és békés megoldása érdekében.

A magyar sajtó is kifejezést ad Magyarország készségéről, hogy meg-egyezésre jusson Romániával és a lapok hangsúlyozzák, milyen kívánatos volna, ha a salzburgi és római ajánlatokat a lehető leggyorsabban teljesítenék.

A „Stampa“ budapesti tudósítója a következőket írja: A román államférfiak birtokában ma már olyan adatok vannak, amelyek alapján megállapíthatják, hogy minden taktikázás és halogatás végzetes játék volna és egyáltalában nem válnék hasznára Romá-

niának, amely csak most távolodott el a húsz éven át védelmezett politikai rendszertől. A tudósító egyébként utal a „Magyarország“ című lap cikkére, amely szerint, ha Németország és Olaszország nem tenne egyebet, mint biztosítani Délkelet-Európa új rendezését, a tengely már ezzel is örökre beírta nevét a világtörténelembe. A Dunavidék és a Balkán új rendezése — írja a tudósító — kétségtelenül nagy feladat, de nem is kerülhetett volna rá sor, ha Olaszország és Németország másutt is nem módosította volna a dolgok fennálló rendjét.

Szóba sem jöhet a székelyek áttelepítése

Gené, aug. 1. (MTI.) A Neue Zürcher Nachrichten „Délkelet-Európa második idoszaka“ címmel cikket közöl budapesti levelezőjének tollából. A cikk a népcserre kérdéssel foglalkozva a következőket írja:

Szóba sem jöhet a nagy néptömegek olyan módon való kicserélése, amint ezt Románia egyes barátai a demokráta államokban elképzelik. A Volga mentén, Beszarábiában, Galciában és Észak-Bukovinában lakó német kisebbségeket vissza lehetett telepíteni a nagynemzet birodalomba, mert ezek gyarmatosok voltak, idegen testekként élve messzi országokban.

Nem lehet azonban egy ország öslakosságát hazájától elszakítani. Erdély déleleti részén lakó székelyek nem lennének többé székelyek, ha a magyar síkságon kellene élniök. Más a helyzet az oláhoknál, akik lassanként beszivárgotak Erdélybe. Nem újabb népvándorlást kell tehát rendezni, hanem helyre kell állítani a megzavart jogi állapotot.

A lap budapesti levelezője így fejezi be cikkét: Salzburg Délkelet-Európának a második fázisát jelenti, de nem a harmadikat és nem is az utolsót. A harmadik fázisban Jugoszlávia is szerepelni fog.

Nyomott hangulat a román koronatanács után

Bukarest, augusztus 1. (Bud. Tud.) A miniszterelnökség közleménye szerint Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter részletes expozében ismertette a királyi tanácsosokkal a Salzburgban és Rómában folytatott tárgyalásokat.

Bukarest, augusztus 1. (NST.) Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter szerdán este beszámolt a koronatanácsnak németországi és olaszországi útjáról. Részletesen

ismertette a Német Birodalom vezérével, külügyminiszterével, valamint a Duceval és az olasz külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket. Hangsúlyozták, hogy bár az országot kellemtlenül érintő kérdérsőlytok a tárgyalások, úgy német, mint olasz részről végig a legudvariasabban fogadták őket. A koronatanács tagjai a beszámoló után feltűnően nyomott hangulatban távoztak és az újságíróknak semmilyen felvilágosítást nem akartak adni.

Kenyérhiány Temesvárott

Temesvár, augusztus 1. (Bud. Tud.) Wart Péter alpolgármester és Pdobászká Epe majomtulajdonos küldöttségileg megjelent Marta királyi helytartó előtt. Előadták, hogy Temesvár városát kenyér

hiány fenyegeti. Temesvárott már csak két napra elegendő gabonamennyiség van és a földművelők nem hajlandók gabonát eladni, mert további áremelkedésre számítanak.

A bolgár külügyminiszter Bukarestbe utazik

Belgrád, augusztus 1. (Bud. Tud.) A „Vreme“ szófiai jelentése szerint Popov külügyminiszter már a napokban Bukarestbe látogat. Popov külügyminiszter tegnapi kihallgatása a királynál már a bolgár-román tárgyalások

megindulásával áll összefüggésben. Ugy tudják, hogy Szófiában már összeállították azt a bizottságot, amely a románokkal tárgyalni fog. A tárgyalások valószínűleg Bukarestben folynak le.

A francia félhivatalos távirati ügynökség állást foglal Magyarországnak követelése ellen

Gené, aug. 1. (Magyar Távirati Iroda.) A Baselben megjelenő National Zeitung közli az Havas-iridoának egyik jelentését a salzburgi megbeszélésekről. A jelentésben kifejezésre jut a román álláspont, amint azt a Bukarester Tagblatt vázolja. Beszarábia és Bukovina nemrégiben történt elcsatolása — írja a lap — nehéz lépés volt Románia számára. E lépésnek az volt a célja, hogy összhangba jusson Németország-nak a balkáni béke megszilárdításá-célzó törekvésével. Románia mos. abban reménykedik, hogy sikerül meg-egyezni Bulgáriával és így teljes kato-

nai erejét Magyarországgal szemben használhatja fel. Minden ezirányból jövő kísérlet, amely erőszakkal akarja a kérdéseket rendezni, fegyveres viszályt idézne elő. A román közvélemény, de különösen az erdélyi román lakosság magatartása arra kényszeríti a román kormányt, hogy e tekintetben hajthatatlan maradjon. Románia megtett mindent, hogy gazdaságilag segítsen Németországnak és Olaszországnak, de igazságtalannak tekinti minden területi követelést, amelyet a tengelyhatalmak támogatnak.

Magyarország Romániától várja a kezdeményező lépést

Róma, augusztus 1. (Magyar Távirati Iroda.) A „Telegrafo“ budapesti tudósítója a küszöbönálló magyar-román tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket írja: Budapestien hangsúlyozzák, hogy Magyarország a tengelyhatalmakkal való egyetértésben Romániától várja azt a kezdeményező lépést, amely a függő kérdések megoldásához kell, hogy vezessen. Nem erősítik meg azokat a híreket, amelyek szerint a magyar és a román megbízottak közötti megbeszélések Aradon kezdődnének meg. Hangoztatják továbbá Budapesten, hogy ha a

közvetlen tárgyalások nem vezetnének eredményre, az érdekelt felek Olaszország és Németország döntőbíráskodását kérik, mint ahogy ez már a szlovák kérdésben történt.

Ami az új román-magyar határt illeti, Budapesten hangsúlyozzák, hogy olyan észszerű határvonal megvonásáról van szó, amely lehetővé teszi Európának ezen a vidéken az állandó politikai és gazdasági rend fenntartását. A tengelyhatalmak már bejelentették, hogy Mussolini és Hitler akaratának megfelelően közre akarnak működni a fennálló kérdések igazsá-

asútasok figyelmébe

olvány kép 2 óra alatt készül. Munkát gondosan kidolgozva, lmi és műtermi felvételek állandóan készülnek

űszaki Foto

HANGYA BÉRHAZ

Rádióműsor

Torna. — 7: Hírek, Közlemények, mezek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: szó. Himnusz. Időjárásjelentés. — Hírek. — 1.20: Időjelzés, időjárás-állásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: mbírek, piaci árak, élelmiszer. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, idő-entés. — 0.05: Hírek.

Csütörtök, augusztus 1. Pest L. 10.20: Pap Mariska elbe- — 10.45: A magyar fűrészipar. — A Rádió Szalonzenekara. — lán Ferenc magyar nótákat éne-éri Suki Tóni és cigányzenekara. — Ruszin hallgatóinknak. — 5.15: Anna hárlázik. — 5.35: Az ókori áncái. Szalay Karola előadása. — Mozart: G-dur zongoraverseny. — 6.30: „Amiről ma min-eszél.“ — 7.00: Farkas Béla ze-keringőket játszik. — 7.55: Ló-redmények. — 8.05: Fellegi Teri zongorakísérettel. — 8.40: Egy-let emlékei. Márkus Emilia elő-9.15: Albert Ferenc hegedűl kísérettel. — 10.10: Csajkovszkij: fónia. Hanglemez. — 11.25: Bura cigányzenekara muzsikál. — est II. 4.15: Filmdalok hangle- — 7.30: A szolnoki művésztelep. Hírek, löversenyeredmények, hí- vák és ruszin nyelven. — 8.50: Ferenc cigányzenekara muzsi- 9.40: Időjárásjelentés.

etlen Újságban hétköznap 50 esen számítanak, üzleti hirde- próbírdetéseket este 8-ig fel- zselei út 49. sz. Telefon: 21-52.

Rádió

Rádió és villanyszerelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépü- let. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavitást, sze- relést, Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Különféle

Szerényigényű, intelligens lakótársnőt kere- ek, mindennemű varrást, ja- rítást, harisnyatalpalást ké- zíték. József kir. herceg u. 2., kis lakás. 1192

Házi

arrást vállalatok, felső és fe- erneművarrást. Cím a ki- dóban. 1057

Hungária-pensió

saládi otthon, kitűnő kony- ra, a legrsízorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 9. szám. Telefon: 23-39.

A szerkesztésért és ki- dásért felelős: THURY E. VENTE. Laptulajdo- os: Tiszántúli Független Új- ság Vállalat. — Nyomta a önynyomtatás feltalálása- ak 500. évében: Nagy Károly rafikai Müintézete, Debre- en, Ferenc József út 49. sz.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

merültek fel a két ka- oja körül. A KAC vála- ata az egyesülést és n- esben sem bíznak. Ha- kor nem vehet részt az- Rakóczi az osztályozó- bblenne a Bocskayt m- DVSC-t meghívni.

A helytartó telefonon szólította fel a bányászati községek vezetőségét, hogy gabonaeladásra kényszerítsék a gazdákat. A helytartó utasítást adott, hogy az egyes gabonatermő községek azonnal küldjenek legalább 1-1 vagon búzát.

Egyébként Temes tartomány különböző szőlőtermelő vidékeiről is külön küldöttség jelent meg Marta helytartó előtt és előadták, hogy a szőlőtermés ezidén a rossz időjárás miatt igen csekély lesz, úgyhogy még a kiadásokat sem fedezi. Felkérték a helytartót, járjon közbe a kormányánál, hogy a szőlősgazdáknak eb-

ben az évben a szokásos rendes adón kívül az átalányilleték megfizetése alól is mentesítsék.

Bukarest, augusztus 10. (NST) A román kultuszkozmány újabb kicsinyes játéka kezdett. Amíg eddig Erdély kulturális elnyomására mindent elkövetett, — most egyszerre két városnak is odaígerte a Csernoviczból menekült egyetemet. Részben Brassónak tett ígéretet, részben pedig Temesvárral kezdett látszólagos tárgyalásokat az egyetem felállításának kérdésében.

A petróleum-részvények és a bukaresti tőzsde

Bukarest, augusztus 1. (NST) A bukaresti tőzsdén a petróleumrészvények ára rendkívül mértékben esik. Az Astra Romana vállalat részvényeit, amelynek legáltalánosabb árfolyama áprilisban 1250 lei volt, most 700 leire esett le. A Steaua Romana részvényeit áprilisban még 680 leire jegyezték. Ma már csak 390 lei az értékük. A Concordia részvényeinek árfolyama 675-ről 370 leire zuhant, a Creditul Minier részvényei 600 leiről 375-re, a Redeventza részvényei pedig 275 leiről 180 leire estek.

A román kormány a petróleum kiviteli díját a petróleum árának 13 százalékaról 20 százalékará emelte fel és az erre vonatkozó rendelet kimondja, hogy ezt a többletet akkor is a vásárlónak kell fizetnie, ha a vételi szerződésben kikötötték, hogy a kiviteli díj felemelésének esetleges terheit a szállító fedezi. Ez másrészt a petróleumvállalatokat is sújtja, mert amúgy is nehezen adják már el a kőolajat, az állam viszont nagyobb jövedelmet húz, mert a kiviteli díjat az államvasútnak szedi.

Kisajátítási tervek

Bukarest, augusztus 1. (NST) Jólértesült körökben származó hír szerint a román kormány államosítani akarja az erdőgazdaságokat, ami erőszakos kisajátítást jelent. A terv állítólag Leon ideiglenes földművelésügyi minisztertől ered és azzal indokolják, hogy Észak-Bukovina elvesztésével Románia legfontosabb erdőterületeit is elvesztette és tekintettel arra, hogy Erdélyben és részben a Regátban is az erdőgazdálkodás eddig nem volt ésszerű, a fahiány már aggodalomra ad okot. A magánkézben levő romániai erdőgazdaságok elsősor-

ban magyar és olasz, kisebb mértékben pedig svájci tulajdonban vannak, az erőszakos kisajátítás tehát ezeket sújtaná.

Bukarest, augusztus 1. (NST) A román gazdasági minisztérium évi 600 millió leire becsüli azt a kárt, amit a marhaállományban a marhabölgők okoznak. A minisztérium elrendelte, hogy kötelezzék a marhatulajdonosokat a bölgők csipése következtében megbetegedett állataik orvosi kezelésére. Az ilyen állatokat nem szabad a közlegelőre vagy kiállításokra és vásároknak bocsátani, sőt levágni sem szabad.

Újabb kormányintézkedések

Bukarest, augusztus 1. (NST) Románia felosztotta a newyorki, buenos airesi és stockholmi állandó kereskedelmi küldöttségeit és az ottani tisztviselőket haladéktalanul visszahívta. Állítólag a kereskedelmi küldöttségek nem szolgáltattak mindig az ország érdekeit.

Bern, augusztus 1. (Svájci Távirati Iroda.) Bukarestben július 30-án kereskedelmi és fizetési egyezményt írtak alá Svájc és Románia között. Az egyezmény a két kormány részéről történő jóváha-

gyás esetén visszamenőleg július 30-án lép hatályba és 1941 március 31-ig marad érvényben. (MTI)

Bukarest, augusztus 1. (Magyar Távirati Iroda.) A zsidó tisztviselők elbocsátására vonatkozó kormányrendeleteknek megfelelően a felhivatalos távirati iroda, az Orient-Radio zsidó alkalmazottait elbocsátották. A felmondás aug. 1-re szól. Ez az intézkedés az ország területén körülbelül tizenöt újságit érint.

A resicai vasművek új igazgatósága

Belgrád, augusztus 1. A Vreme szerint a resicai vasművek igazgatóságába be-
választották Göring birodalmi miniszter

fivérét, Göring Albertet és Schmidt Guido volt osztrák külügyminisztert.

Az angol flotta egyrésze elhagyta Gibraltárt

Tanger, aug. 1. (Stein.) Több angol hadihajó hirtelen elhagyta Gibraltárt és nyugat felé hajózott. Az elindult hajóhad három cirkálóból, 7 torpedórombolóból, öt tengeralattjáróból, két

repülőgépanyahajóból és három segédhajóból állott. Azt hiszik, hogy a hajók az egyre erősödő olasz légitámadások miatt hagyják el Gibraltárt. (MTI)

Nagy légicsata Dover előtt

Berlin, aug. 1. (Német T. I.) A védőerő főparancsnoksága jelentti:

A légi erő tevékenységét a kedvezőtlen időjárás június 31-én is károsan befolyásolta. A La Manche-csatornában és a Scilly szigeteiktől nyugatra elterülő tengeri körzetben végzett fegyveres lelderítés során egyedül haladó felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajókat bombáztunk.

Kisebbségi létszámú légierőkkel végrehajtott éjszakai támadások a délangol kikötőkben mutatkozó hajók és kikötőberendezések ellen, valamint ellenséges lényiszórás állások ellen irányultak. Repülőink robbanásokat és tűzvészeket figyeltek meg.

Az esti órákban Dover magasságában brit Spitfire-vadászgépek és német Messerschmitt-vadászok között légi harcokra került sor. Anélkül, hogy saját veszteséget szenvedtünk

volna el, öt brit vadászrepülőgépet és két záróléggömböt lelőttünk.

Egyedül járó brit bombarepülőgépek a nap folyamán berepültek Norvégiába, Dániába és Hollandiába. Közülük három gépet lelőttünk. Az augusztus 1-re forduló éjszakán Észak- és Nyugat-Németországba berepülő ellenséges repülőgépek bombái csak kevés kárt okoztak.

Egy nagyobb magasságban a felhők felett elszálló ellenséges repülőgép Hannover belvárosában — távol bármiféle katonai célponttól — több bombát dobott le. A bombázás során több ház súlyosan megrongálódott, néhány személy meghalt, többen megsebesültek. Az ellenség összes vesztesége a tegnapi nap folyamán 8 repülőgép volt.

Két repülőgépünk eltűnt. (MTI) London, aug. 1. (Reuter.) Egy német

APOLLO filmszínház Telefon: 25-09

Jávor Pállal a főszerepben, nagy siker a bemutató előadáson.

DUNAI HAJÓSOK

Egy úri gavallér kalandos élményei ATTILA HÖRBIGER, HILDE KRAHL, HALMAY TIBOR és OSCAR SIMA együttese. Kísérő műsor: Frankok földje és Bayreuth (kultur filmek). Magyar világhíradó! Előadások kezdete köznap d. u. 5, 7, 9 órakor. vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor. Pénztári órák: naponta d. e. 11-től 1-ig és d. u. 4 órától kezdve. Vasárnap d. e. 11 órától folytatólagosan.

gép bombákat dobott le egy délkelet-angliai városra. A bombák tüzet okoztak és néhány emberéletet követeltek. (MTI)

Berlin, aug. 1. (Német Távirati Iroda.) Az angol repülők július 30-án a kora reggeli órákban támadást intéztek Heidelberg ellen. Több bomba esett a lakónegyedekre, s megrongáltak néhány házat. Egy polgári személy megsebesült. (MTI)

London, aug. 1. (Reuter.) A légügyi

és belbiztonsági minisztérium jelentti: Egy magános ellenséges repülőgép csütörtök délután nagy magasságban repülve a keleti partok felett behatolt Angliába és később Norvisre bombákat dobott le. A bomba a helyi iparban kárt tettek és néhány ember meghalt. Egyébként az ellenséges légitelékenység a csatorna felett csak néhány repülésre korlátozódott. Egy vadászgépünk nem tért vissza járőr-szolgálatából. (MTI)

Légi harc Jütland partjai felett

Kopenhága, aug. 1. (NST.) Az Extrabladed arról számol be, hogy angol repülőgépek újabb kísérletet tettek a dán légi térségbe való behatolásra. A kísérletet német repülőgépek megghiúsították. A német gépek akkor vették észre az ellenséget, amikor az megjelent Jütland nyugati partjai fö-

lött. A németek ekkor felszálltak és légi harcra kényszerítették az angolokat. A küzdelem során lelőttek egy Bristol-Blenheim típusú harcirepülőgépet. Az angol repülőgép háromfőnyi legénységét foglyulejtették. Az egyik angol repülő a légi harcban megsebesült.

Német bombatámadás a Temze torkolatánál

London, aug. 1. (Reuter.) A légügyi és belbiztonsági minisztérium jelentti csütörtökön reggel:

Elmult éjszaka ellenséges repülőgépekről bombákat dobtak le a Temze torkolata és a Bristol-csatorna környékén fekvő néhány helysége. Néhány ház megrongálódott. Emberéletben nincs veszteség. (MTI)

építették. Az 1375 tonnatartalmú torpedóromboló négy darab 47 hüvelykes ágyúval, 6 más kisebb öblű ágyúval és nyolc 21 hüvelykes torpedóvetővel volt felszerelve. Óránkénti gyorsasága 36 csomó volt. Személyzete 145 tisztből és közlegényből állott. (MTI)

SULYOSAN MEGSÉRÜLT EGY ANGOL CIRKÁLÓ

London, aug. 1. (Reuter.) A tenger-nagyi hivatal sajnálatlál közli, hogy a Delight torpedóromboló ellenséges légitámadás következtében megsérült és elsüllyedt. (MTI)

A Delight torpedórombolót az 1930. évi tengerészeti program keretében

Rio de Janeiro, aug. 1. (Stein.) Az Elcentera nevű angol cirkáló, amely ide befutott, súlyos sérülés nyomai láthatók. A német hadihajóval folytatott harcban a legénység két embere elesett, hét súlyosan, 30 könnyebben megsebesült. A hadihajót egy parti arzenálban javítják. (MTI)

Gyújtóbombákat dobtak le Délkelet-Anglia belső részeire

London, augusztus 1. (Reuter.) Csütörtökön reggeli gyújtóbombákat dobtak le Délkelet-Anglia belső részében. A támadásnak nem volt áldozata.

Bár Délkelet-Anglia egy másik vidékén mintegy feltucat bombát dobtak

le, csak egy bomba okozott károkat. A többi bomba nyílt mezőn robbant fel. A támadásnak nem volt áldozata. Ellenséges repülőgépeket nem láttak s nem is volt légharító tüzelés. (MTI)

Lezártak több angol kikötőt

Newyork, aug. 1. (Német Távirati Iroda.) Az „Associated Press” szerint brit részről most ismerték be először hivatalosan, hogy Anglia legnagyobb kikötői közül több lezártak tekinthető, más kikötők rendes forgalmát pedig erősen befolyásolják a háborús viszonyok. Cross angol hajózásiügyi miniszter ugyanis rádióbeszédében kijelentette, hogy az ellenség tevékenysége bármikor szükségessé tehet bizonyos változtatásokat az angol kikötők használatá terén. (MTI)

Berlin, aug. 1. (Német Távirati Iroda.) Az a tény, hogy Anglia le akarja zárni, vagy már le is zárta legnagyobb kikötőjét, Londont, a „Deutsche Allgemeine Zeitung” véleménye szerint, szebben beszél, mint mindazok az angol parlamenti modorban elhangzott nyilatkozatok, melyek a Németország és Európa ellen irányuló zárlat rendkívüli hatóságáról szólnak.

A „Lokalanzeiger” is gúnyosan foglalkozik azzal az angol elhatározással, hogy a semleges államoknak még Európába irányuló kereskedelmét brit ellenőrzésnek vetik alá. Ez mindezekelőtt megfélemlítési kísérletnek te-

kintendő. Az angolok a sok hibás intézkedés és rés után, amelyet a Németország elleni brit tengeri zárlat mindeztideig felmutatott, most utoljára az egész európai szárazföld elleni zárlattal kísérleteznek, noha pontosan tudják, hogy az ehhez szükséges tényleges hatalom már nem áll rendelkezésükre. Várjuk meg, hogy egy haladékos rendszer utolsó vonaglásai kire gyakorolnak nyomást.

A lap véleménye szerint, az angol kereskedelmi tengerészet miniszterének kijelentései sokkal gyakorlatiasabbak. Kivüláglék belőlük, hogy az ellenfél megmozdulása bármely időben az angol kikötőkre vonatkozó intézkedések hirtelen megváltoztatását okozhatná. Ez olyan kijelentés, amelyet a lap szerint a bolt bezárása előtti vakrémületnek lehet minősíteni. (MTI)

Zivatar, meleg

Mérsékelt északnyugati, északi szél, újabb felhőátvonulások, több helyen kisebb eső, esetleg zivatar, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Az Anglia elleni közvetlen támadás

Róma, aug. 1. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz sajtó állandóan napirenden tartja az Anglia elleni közvetlen támadás problémáját. A Piccolo mai számában berlini tudósítást közöl, amely utal arra, hogy a semleges államok sajtója annak a lehetőségéről írt, hogy Németország az ellenblokk rendszerét alkalmazza Anglia ellen és így más eszközökhöz való folyamodás nélkül győzné le. Berlinben ezt képtelen feltevésnek mondják, minthogy a kiéheztetés módszere nem tartozik a tengelyhatalmak stílusába. Képtelenség már csak azért is, mert Németországnak és Olaszországnak megvan-

nak az eszközei arra, hogy a megfelelő időpontban halálos csapást mérjenek ellenségre és gyors totális győzelmet vívjanak ki. Az eddigi légitámadások nem jelentették az offenzíva kezdetét, hanem mint Göring birodalmi tábornagy hangoztatta, annak csupán előkészítését. Rómában egyébként állandóan feltűnnek olyan hírek, amelyek szerint a Vatikán még nem hagyta fel a béke útjainak egyengetésére irányuló erőfeszítéseit. Ezeket a híreket természetesen semmiféle komoly forrás nem erősíti meg, úgy hogy azokat a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

Több százezer ember dolgozik Anglia védelmi megerősítésén

London, aug. 1. (NST.) A német békeajánlat visszautasítása óta Angliában senkinek sem lehetett le egyetlen este sem nyugodtan, reggel senkinek sem indult el anélkül a gondolat nélkül munkahelyére, hogy vajon nem utolsó útja lesz-e ez. Egész Anglia éjjel-nappal és egyre növekvő izgalomban várja a nagy német támadás megindulását.

Az egész ország lázasan készül a harcra. Az angol munkásnak nincs többé szabadsága, nincs vasárnapi pihenője, munkahelyét el nem hagyhatja, béremelést nem követelhet és bármilyen szakképzett munkás is legyen, teljesen egyenrangú a tanulatlannal munkással. Az angol kormányzat minden eszközzel meg akarja akadályozni, hogy az 1916-17. évi esetek megismétlődjenek, amikor a hadianyag- és hajógyárak munkásai egymásután léptek sztrájkba és ezért megszüntette a sztrájkjogot, amit az angol munkásság még 1824-ben vívott ki magának. Több százezer embert osztottak be

Angliában munkára, hogy az egész szigetországot erődítménnyé építsék ki. Az országutakat kivágott fákkel torlaszolták el, a golfpályákat, réteket óriási gödrök ásásával akarják alkalmatlanná tenni arra, hogy ott ellenséges repülőgépek leszállhassanak. A békés háztetőkön gépfegyverfészek épülnek és egész tartományokból költöztetik el a polgári lakoságot.

Noel Coward, ismert angol író, a napokban azt írta, hogy Angliában már csak három helyen van élet: a tengerparti hivatalban, a Downing-Streeten (a miniszterelnökségen) és a Claridge-hotelben. Ebben a szállóban lakik a legtöbb Angliába menekült szövetséges államfő és itt van a székhelye a különböző „kormányoknak”. Valóban, London nagyon csöndes, akiknek nem okvetlenül szükséges, nem megy sehova, a szórakozóhelyeket bezárták és még az autbuszok is eltűntek az utcákról: a polgári lakoságot szállítják el velük az egyre szaporodó kiürítésekre kerülő területekről.

Kormányrekonstrukció Angliában

San Sebastian, aug. 1. (Stefani.) Londoni hírek szerint valószínű, hogy változás áll be az angol kormány összetételében. Úgy tudják, hogy a munkáspárt kap több tárcát, amelyet ed-

dig konzervatívok töltöttek be. Különösen Duff Coper tájékoztatásügyi minisztert, Anderson belügyminisztert és Eden hadügyminisztert támogatják erősen. (MTL.)

A brit uralkodó osztály ostobasága a világ legnagyobb birodalmának összeomlását idézi fel

Róma, aug. 1. (Stefani ügynökség.) A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője az angol-japán viszályt foglalva megállapítja, hogy a japánok jól tudják, mily súlyt tulajdonítsanak a brit találkozásnak. Nem titok a japánok számára a háború mai állása, amely mellett a brit hajóhad nagy részének az Északi- és a Földközi tengeren kell tartózkodnia. Anglia tehetetlenségét egyébként mutatja az is, hogy a délangliai partok mentén az

angol hajózás szünetelni kénytelen, úgyszintén a havanai értekezlet, amely az atlanti brit gyarmatok felosztásának megvitátását tervezte. A legnevesebb számítás azonban az, hogy Churchill propagandája még mindig lehetségesnek tartja a német nép elválasztását vezérétől. Ezek a vaskos tévedések mutatják a brit uralkodó osztály ostobaságát, amely a világ legnagyobb birodalmának összeomlását idézi fel. (MTL.)

Az USA hadügyminisztere: Angliát 30 nap alatt megszállhatják

Washington, aug. 1. (Német Távirati Iroda.) A képviselőház katonai bizottságában szerdán Stimson hadügyminiszter a hadkötelezettség bevezetése mellett szólalt fel. Stimson kijelentette, ez az egyedüli eszköz, hogy háborús helyzettel szembe lehessen szállni. Az Egyesült Államok hadereje jelenleg 220.000 főnyi sorkatonaságból és a nemzeti gárda 243.000 tagjából áll.

Stimson a továbbiakban utalt arra, hogy Hollandia határának egy mérföldjét 1300 és Belgiumban 510 katonával védték határának egy mérföldjét. Ezzel szemben Amerikában csupán 47 katonát jut egy mérföld megvédésére. Ezeknek a számoknak láttára senkinek sem kell félnie attól, hogy az Egyesült Államokban a militarizmus

jut uralomra. Ami azokat a veszélyeket illeti, amelyekkel Amerika szemben áll, tekintetbe kell venni, hogy Angliát 30 nap alatt megszállhatják s az angol flotta ellenséges felügyelet alá kerülhet.

Azonkívül a Csendes óceánon túl ott van a hatalmas Japán, amely Olaszországgal és Németországgal rokonszenvez. Egy Anglia feletti német győzelem Németországot olyan tengeri haderőhöz juttatná, amely felülmúlja az Egyesült Államokét. Azonkívül a német hajóépítés hatszorosan túlszárnyalná az amerikaiét.

A szenátus katonai bizottsága végül a hadkötelezettségről szóló törvényt olyképpen módosította, hogy csak a 21 és 31 év közötti férfiak hadkötelesek és nem a 18 és 64 év közöttiek.

Anglia napi vesztesége: 30.000 tonna hajótér, 50.000 tonna rakomány

Milánó, augusztus 1. (Stefani ügynökség.) A „Popolo d'Italia” csütörtöki száma írta: A tengelyhatalmak rettentő támadása fokozódó erősséggel alakul ki Anglia tengeri útjain. A brit veszteségek rettenetesek: lehet mondani, napi 30.000 tonna elsüllyesztett hajótér és 50.000 tonna elpusztított rakományt tesznek ki. Ez havonként körülbelül egymillió tonna hajótérrel és másfél millió tonna árut és

terméket jelent, amelyek nem érik el Angliát. Ez azonban csak előjáték, Anglia kérdést intézett Amerikához, ez azonban azt válaszolta, hogy üzemeteket kell építenie és hogy a repülőgépek 1942-ben lesznek készen. Még ha addigra nem kapja meg a kezelemzőfést, akkorára már Charon harkájával sem fog rendelkezni, amely elleket átviheti a Styx-folyón. (MTL.)

Spanyolország csapatokat és hadihajókat vont össze Gibraltár közelében

Newyork, aug. 1. Szerdáig a világ-sajtó különböző hírei egymástól eltérően ítélték meg Spanyolország jövőbeni magatartását. Különösen amióta Spanyolország és Portugália megemelt támadási szerződést kötöttek, lett egyre jobban úrrá az a vélemény, hogy Spanyolország talán mégis támadást tervez Gibraltár ellen. A szerdai nap folyamán egyre-másra érkeztek Newyorkba a mind nagyobb feltűnést keltő értesülések arról, hogy a nap folyamán La Lineában spanyol csapatosz-

szevadásokat és egy kisebb spanyol flotta közeli hadmozdulatait figyeltek meg. A hír jelentőségét emeli az a tény, hogy La Linea Gibraltár közvetlen közelében van. (KH.)

Madrid, aug. 1. (Német Távirati Iroda.) Szerdán a késő délutáni órákban ismét repülőgépek jelentek meg Gibraltár felett. A gépek sok nehézsúlyú bombát dobtak le, jóllehet az angol légvédelmi ütegek hevesen tüzeltek rájuk. (MTL.)

Tüzéregységet neveznek el a debreceni csata hősről

A Hadtörténelmi Múzeum igazgatósága csütörtökön megkeresést küldött Debrecen város történelmi levéltárának. Ebben arra kéri a debreceni levéltár vezetőjét, hogy adjon pontos adatokat Csányi László 48-as tüzérszázadosról. A megkeresés szerint Csányi László 48-as tüzérszázadosról egy tüzéregységet akarnak elnevezni és a Hadtörténelmi Levéltár szeretné beszerezni a rávonatkozó összes ada-

tokat. Csányi tüzérszázados a debreceni csatában kimagasló tetteket hajtott végre és hősi halált is halt. Csobán Endre dr. főlevéltáros közölte a Hadtörténelmi Múzeum igazgatóságával, hogy Szűcs István Debrecen város történetét megírva, a debreceni csata leírásánál részletesen megemlékezik Csányi László 48-as tüzérszázados haditettéről. Ezeket az adatokat rendelkezésre bocsátotta.

Önként jelentkeznek a körözött emberek az ügyészségen

Amire azelőtt senki sem emlékezett ritka dolog volt, most naponként ismétlődő megszokott eset lett. Régen évek teltek el, hogy bűnöző, körözött egyén — legyen az kisebb vagy nagyobb vétségével vádolva — önként jelentkezett volna az ügyészségen, rendőrségen vagy csendőrségen, hogy nem akar tovább rejtőzni, buikálni, állandó nyugtalanságban, izgalomban élni, inkább jelentkezni, hogy folytassák le ellene a büntető eljárást, vagy kiakarja tölteni a büntetését.

Az utóbbi időben egyre gyakoribb esetté válik ez, a csendőrségen, rendőrségen is jelentkezett több olyan ember, aki ellen körözés vagy nyomozó levél van kibocsátva. Ezeket a csendőrség beszállította a debreceni kir. ügyészség fogházába.

De többen egyenesen a debreceni kir. ügyészségen jelentkeznek és kérik őrizetbevételüket. Elmondják pontosan, mit követtek el, miért adtak ki ellenük körözó levelet, vagy elmondják, mennyire ítélték el őket és most leakarják tölteni a régen esedékes büntetést, amelynek kitöltése elől eddig buikáltak, rejtőztek, ismeretlen helyen tartózkodtak.

A legtöbbje hozza magával a cök-mökjárt is, egy kis enniat, mert tudja, hogy itt tartják és azután már meg kell elégedni a fogházi ellátással.

Érdekes oka van, hogy miért e változás a körözött, keresett bűnösök sorában. Az eddig jelentkezettek azt adják elő, hogy úgy a rendőrség, mint a csendőrség nagyobb-kisebb helyeken

egyaránt állandó és ismétlődő szigorú razziaát tart és elébb-utóbb — hiába buikálnak — a razzia, ellenőrzés során elfogják őket és így inkább megkímélik magukat további izgalomtól és attól is, hogy a csendőrség a falu előtt végig kísérik őket és megvasalva szállítsák be őket Debrecenbe, az ügyészség fogházába.

Es az önként jelentkezők száma nem fogy, csütörtökön is több régen keresett és körözött egyén jelentkezett önként a debreceni kir. ügyészségen. Őrizetbe vették őket.

NIZSINSZKIJ BUDAPESTRE ÉRKEZETT

Budapest, aug. 1. Vaclav Nizsinszkij, a cári balett feledhetetlen sztárja, minden idők legnagyobb táncosa Svájcban Budapestre érkezett feleségével. Nizsinszkij tudvalevően 20 évig volt szanatóriumi kezelés alatt Svájcban, most azonban teljesen meggyógyult és hazaköltözött anyósához, Márkus Emiliához.

ELVÁGTA AZ UJJÁT SZALONNAEVÉS KÖZBEN ÉS MAJDNEM MEGETTE

Különös baleset történt Debrecenben. Bihari Béla 25 éves piaci árus Fancsovics uccai lakos szalonját evett és az éles késsel a szalonnaszételelés közben levágott egy darabot az ujjából és hirtelen zavarában és fájdalomában majdnem lenyelte. A mentők részestítették első segélyben.

A debreceni zsidó gimnázium évkönyve

19. évről számol be az idén a debreceni zsidó gimnázium. Ha az értesítőt átlapozzuk, két dolog tűnik leginkább szemünkbe: az iskola munkájának sikere és sokoldalúsága.

A tanítás sikerét a statisztika számadatai igazolják. Kerek 300 volt az idén a tanulók száma, ezek csaknem mind el is végezték az iskolai évet. Osztályt ismételni csak 11-nek kell, ami nincs négy százalék sem. Eppen négyszer ennyi, 44 a kiténök és jelesek száma, de a jó tanulók is 82-en vannak, vagyis 126 diák jobb a közepesnél. Ez a szám az összes tanulóknak több mint 40 százaléka.

Ez a jósikere a tanításnak annál szebb, mert az iskolai munka sokoldalúságából következik, hogy egy-egy tanulónak nagyon sokféle kell helyt állania. A nem is nagylétszámú iskolának van önképzőkör, segítő egyesülete, sportköre, fénycézéző köre, sakköre, bibliai köre, iskolatakarékja. A tanulók ezenkívül rendszeres ifjúsági istentiszteletre járnak, amelyek sokféle teendőt maguk végzik. Taanulják a rendkívüli tárgyak egész sorát: héberét, karéneket, művészi rajzot, végeznek egészen gyakorlati irányú műhelymunkát, könyvet kötnek, dobozt gyártanak, rádiót szerelnek. 48 tagú cserkészcsapata is van a zsidó gimnáziumnak és ez a csapat is jó munkát végez. S ha elolvassuk a beszámolókat, látjuk, hogy a körök, egyesületek, műhelyek, csapatok nem üres keretek, hanem valamennyit eleven élet tölti meg. Kétségtelen, hogy az ilyen iskolából kilépő tanuló nem egyoldalú elméleti ember lesz, hanem sokirányban érdeklődő, sokféle tevékenységre kész polgár.

Ez a sokoldalú iskolai munka természetesen a tanári karra is sokszoros feladatot ró. Egy pillantás a tanárok működéséről szóló táblázatra és máris látjuk, hogy a 17 tagú tanári karnak szinte minden egyes tagja a szorosan vett tanításon kívül legalább egy, de nagyobb részt két melléteendőt is végez. S ez a sokszoros iskolai munka sem szünetel el az iskolán kívüli élettől és a tanárokat: kulturális előadásokat tartanak, cikkeket és tanulmányokat írnak (néhányuk országos folyóiratokba is), társadalmi egyesületek vezetőségében, vagy választmányában foglalnak helyet, szindarabokat írnak vagy fordítanak, művészi munkát végeznek. A tanári karnak két országos nevű tagja: Kardos László, a Baumgarten-díjas író és Kárpáti Károly, az olimpiai bajnok.

A zsidó gimnázium idei évének van két kiemelkedő eseménye is: az egyik, hogy a novadceki és hetedik osztályú tanulók kiadták „Az Adv-Rákosi-vita” címen az Adv-Endre értékelése körül folyt irodalmi és világnézeti harc legérdekesebb dokumentumait, a másik, hogy az iskola ifjúsága elsőnek adta elő Magyarországon Rasine francia költő „Eszter” című drámáját, Bence László tanár fordításában, Rothmann Emil karnagy kísérelésével. Az Adv-Rákosi-vita immár második irodalmi kiadványa az ifjúságnak, amely különben Achad Haam új-héber bölcselő egy művének kétnyelvű kiadásával is úttörő munkára készül.

Ennyi szellemi eredmény és kulturális áldozó készség láttán önkéntelen is felmerül a kérdés: hogyan gondoskodik az iskola a maga szegény diákjairól? Impozáns számok felelnek erre a kérdésre: 4425 pengőt adott ki jótékony célra a segítő egyesület, 735 pengőt fizetett ki

szegény tanulók kosztjára a diákasztal. Az iskola jólelkű barátainak adományából, az iskolai ünnepélyek és előadások jövedelméből 1228 pengő segélyt osztott ki az iskola a szegény tanulók között és ebben az összegben még nincsenek benne a gimnáziumhoz kötött alapítványok kamatai és a kiváló tanulóknak adott egyéb jutalmak.

Ezek után természetesen látszik,

Gazdasági tárgyalások az USA és a Szovjet között

Washington, augusztus 1. (NST) Az Egyesült Államok és Szovjet-Oroszország között gazdasági tárgyalások kezdődtek az augusztus 6-án lejáró kereskedelmi szerződés meghosszabbításának az érdekében.

Moszkva, augusztus 1. (Szovjet Távírási Iroda.) A kommunista párt központi bizottsága most tartotta a rendes teljes ülését. A bizottság meghallgatta a kormányban a külpolitikai helyzetéről mondott nyilatkozatát és azt jóváhagyta.

A bizottság ezután a következő kérdéseket vizsgálta meg:

1. A termés és a mezőgazdasági termények felhalmozásának a kérdését.

2. A legfelsőbb szovjettanács elnökségének 1940 június 26-án hozott rendelkezésének ellenőrzését. Ez a rendelkezés amint ismeretes — a héthónapos munkahét napjain nyolcórás munkaidőt ír elő és megtiltja a munkásoknak és alkalmazottaknak, hogy önkényesen eltávozzanak az üzemekből, illetve intézményekből.

A kommunista párt központi bizottsága mindkét kérdésben megfelelő határozatot hozott. Ezután elfogadta a népbiztosok tanácsának azt a javaslatát, hogy alakítsanak egy államellenőrzési bizottságot. (MTI)

Belefulladt egy epilepsziás fiatalember a vízbe

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a múlt nap Biharkeresztesen. Sütő Sándor 21 éves biharkeresztesi fiatalember epilepsziás beteg volt, többször elővette a roham s összeesett. A múlt nap az egyik biharkeresztesi tanyán érte a halálos baleset! A tanya végében van egy vízzel tele patak és amikor arra járt, véletlenül beleesett a patak vizébe. A vízbe hirtelen rosszul lett, elővette az epilepsziás roham és a magával tehetetlen

fiatalember befelfulladt a patak vizébe. Amikor a szerencsétlenség történt, senki sem volt a közelben és nem tudott így senki sem segítséget nyújtani. Órák múlva találtak rá, de akkorára már kiszenvedett, halott volt.

A baleset ügyében megindult a vizsgálat és megállapítást nyert, hogy senkit sem terhel mulasztás és felelősség. Az ügyészség meg is adta a temelési engedélyt.

Előkészületek Debrecenben a jövő évi országos népszámlálásra

A város viseli a számlálóbiztosok napidiját

Tízévenként hajtják végre Magyarországon az országos népszámlálást. A legutolsó népszámlálás 1931 januárjában történt, az újabb adatok beszerzése ez év végén, illetve a jövő év elején válik esedékessé. A népszámlálás hatalmas apparátust mozgát meg és széleskörű intézkedéseket tesz szükségessé, ezért már jóelőre gondoskodni kell arról, hogy a számlálási munka minden fennakadás nélkül, simán bonyolódjék le. Épp ezért a belügyminisztérium most leiratban értesítette a várost a jövőévi népszámlálásról és fölszólította, hogy tegyen meg minden előkészületet a népszámlálás lefolytatására. Az új népszámlálás ugyanis igen sok olyan intézkedést tesz a város részéről szükségessé, amelyet a tavaszi népösszeírás alkalmával nem kellett fogantatni. Az őszi népösszeírás költségei az államot terheltek, a jövőévi népszámlálás költségeit azonban a városnak kell viselnie. A városnál már meg is tették az előkészületeket, hogy ezt a költséget a város költségvetésébe beillesse. Valószínűleg a szükségmunkásokból kiválasztott kisegítő alkalmazottakat használják föl a népszámlálásnál a tavaszi módszer alapján, akiket a megállapított dóciációval fognak alkalmazni. A tíz évvel ezelőtti népszámlálás alkalmával közel kétszáz tisztviselő látta el a munkát. Valószínű, hogy ez a szám a jövő évben sem lesz sokkal kisebb, úgy hogy a városnak igen tekintélyes összegű kiadással kell számolnia.

A népszámlálást az 1940. év december 31-i állapotnak megfelelően éjtik meg, január végére be is fejezik és február elején már föl is terjesztik a Sta-

tisztikai Hivatalhoz. Szó van egyébként arról is, hogy az országos adatokon kívül külön debreceni statisztikát is fölláttanak a népszámlálás adataiból.

Debreceni szélhámósok rum helyett festett vizet árultak

Két veszedelmes szélhámóst tett ártalmatlanná a nyiregyházi rendőrség. Mindketten többszörösen büntetett egyének, akik közönséges festett vizet árultak rum helyett.

A Búza-téren szolgálatot teljesítő rendőrszem tegnap reggel arra lett figyelmes, hogy két ismeretlen egyén a falusi szekereken ülő gazdáknak valamit üvegekben kínálnak eladásra. Közlebb ment és látta, hogy literes üvegekben, szépen ledugaszolja, mindenféle hangzatos címkékkel ellátott „rumot” árulnak a hiszékeny falusiaknak. Igazolásra szólította fel a rendőr a „rum-árúsítókat” s ekkor kitudt, hogy mindketten többszörösen büntetett egyének, akik közönséges festett vizet árulnak rum helyett. Grün Dező debreceni vásári kereskedő és Farkas Sándor nyiregyházi közműveség a két szélhámós, akik úgy károsították meg a hiszékeny falusiakat, hogy egy liter festett vizet 3—4 pengőért adtak el „rum” helyett. A rendőr előállította a két szélhámós csalót, aiktől elkobozták a „rum”-készletet is. A vizsgálat megállapította, hogy még csak szesz szaga sincs a „rumnak”, közönséges víz, egy kis festékkel színesítve. A vizsgálat lefolytatása után mindkettőjüket átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

Ma lesz a debreceni csata emlékünnepe

Debrecen sz. kir. város vezetősége az 1849. évi augusztus 2-án megvívott debreceni csata évfordulójának emlékeztetőre szülőgő kegyeletos ünnepeket a folyó évben is megrendezi. Az emlékünnepe ma, augusztus 2-án, pénteken délután 6 órakor a Honvédeletemben a Hősök Mauzoleuma előtt lesz. Gyülekezés a Hősök temetőjében délután háromnegyed 6 órakor.

Az emlékbeszédet Hegyaljai Kiss Géza ref. lelkész tartja.

Leesett a vonatról, a rakamazi vonat halálra gázolta

Borzalmas gázolás történt tegnap hajnalban Kistelekpusztán. A Nyiregyháza—Rakamaz között közlekedő vonat halálra gázolt egy embert. A sósói csendőrs jelentette telefonon a kir. ügyészségnek, hogy hajnali 3 órakor halálos szerencsétlenség történt Kistelekpuszta előtt.

A Nyiregyháza—Rakamaz között közlekedő vonat egyik utasa, Lipcsei Ferenc napkori lakos, amikor a vonat már elhagyta a fűzesbokori állomást s Kistelek felé haladt, eddig még ki nem derített körülmények között leesett a vonatról s a kocsi kerekei mindkét lábát levágták. A szerencsétlen ember még a helyszínen kiszenvedett.

Lipcsei Ferenc halálos balesete ügyében megindult a szigorú vizsgálat, eddig még nem sikerült tisztázni, hogyan történt a halálos szerencsétlenség. Lehetséges, hogy Lipcsei Ferenc egyik kocsirol át akart menni a másikra s a mozgásban levő vonaton elvesztette az egyensúlyt és a kerekek alá zuhant. A halálos baleset részleteit majd csak a teljes vizsgálat fogja tisztázni.

Mellbeszurta a feleségét

Szeged, aug. 1. Este izgatott külső ember jelent meg a rendőrségen s bejelentette, hogy megölte feleségét, mire őrizetbe vették. A kiszálló bizottság megállapította, hogy Sztano György napszamos valóban összevesztett feleségével és az asztalon heverő konyhakéssel kétszer mellbeszurta. Az asszonyt beszállították a klinikára. Állapota életveszélyes.

Zsidó cégek törölése Romániában

Bukarest, aug. 1. (Magyar Távírási Iroda.) A bukaresti cégbejegyző hivatalnál tartott felülvizsgálat eredményeként Bukarestben és környékén 1797 céget töröltek. A legtöbb cég zsidó, amelynek tulajdonosa nem tudta a román állampolgárságát igazolni, vagy fiktív székhelyet jelentett be.

Tüntetések és letartóztatások Helsinkiben

Stockholm, aug. 1. (NST) Hivatalos közlemény szerint a finn szociáldemokrata pártban a szakadás egyre nagyobb méreteket ölt. Ezzel hozzák kapcsolatba azokat a híreket, hogy az egykor a szociáldemokratához csatlakozott munkásság egy része hétfőn tüntetéseket rendezett Helsinkiben a kormány ellen. Helsink-i jelentések arról is beszámolnak, hogy a tüntetések során több letartóztatás is történt. Ez a párt belső ellentétét bizonyítja, mert a szociálisták hivatalosan támogatják a kormányt.

— Eltűnt egy 14 éves kislány. Steier Zoltán kereskedő bejelentette a rendőrségnek, hogy Viktor nevű 14 éves fia július 24-én eltűnt Kazinczy utcai lakásukról és azóta nem tért haza, nyomra vesztett. Kereste rokonainál, ismerőseinél, de sehol sem látták a fiugyermeket. Az eltűnt fiú 140 cm. magas, gesztenyebarna hajú, hosszúkarú, sovány gyermek. A rendőrség megindította a nyomozást felkutatására.

Vasútasok figyelmébe

Igazolvány kép 2 óra alatt készül. Amatőr munkát gondosan kidolgozva, alkalmi és műtermi felvételek állandóan készülnek

Műszaki Foto

HANGYA BÉRHAZ

Eredményes légi hadműveletek Kelet-Afrikában

Valahol Olaszországban, aug. 1 (Stefani.) Az olasz haderő főhadiszállásának 53. közleménye:

A Földközi-tenger keleti részén július 28-án tengeri egységek ellen lezajlott légi tevékenység során egy angol torpedóromboló elsüllyedt.

A Malta elleni felderítő repülőalkalmával egyik vadász repülőgépalakulat harcra bocsátkozott egy ellenséges repülőgépközeléssel. Két ellen-

séges repülőgépet lelőttünk, egyik repülőgépünk nem tért vissza.

Kelet-Afrikában eredményes légi hadműveleteket vittünk végbe. Vajriban egy gépkocsiparkot eredményesen bombáztunk. Ugyancsak sikeresen bombáztuk a bunai repülőteret is. Itt három, földön lévő repülőgépet súlyosan megrongáltunk.

Az ellenség Cassala ellen légi támadást intézett. Csak elenyésző károkat okozott. (MTI.)

Újabb letartóztatások Tokióban

London, augusztus 1. (NST) További letartóztatásról értesítették az angol kormányt Tokióból. A Raising Oil Company elnökét, Elyt, letartóztatta a japán rendőrség Yokohamában.

Az angol sajtóban igen éles támadások jelennek meg nap-nap után Japán ellen és messzemenő megtorló intézkedéseket követelnek. A „Daily Express” szerint az angol kormánynak nem szabad beérnie egyszerű tiltakozó jegyzékek átnyújtásával, hanem át kell térnie a cselekvésre. A leghelyesebb volna lap szerint, nyomban letartóztatni 11 előkelő japán Angliában. Továbbiakban pedig meg kell tiltani a kormánynak a japán áruk bevitelét a Brit Birodalom területére.

A „Daily Herald” azt kéri, hogy egy világos szövegű jegyzéket nyújtsanak át a japán kormánynak, amely-

megfelelő megtorlásokat helyez kilátásba. Természetesen ezeket a megtorlásokat szükség esetén kellő erővel végre is kell hajtani. A „Daily Telegraph” értesülése szerint a legközelebbi kedden ülésező minisztertanács foglalkozik ezzel a kérdéssel. Közben azonban meg akarja várni a kormány a tokiói nagykövét részletes jelentését a kémkedési botrányról.

London, augusztus 1. Az angol sajtó és a londoni politikai körök rendkívül komolyan itél meg az angol-japán konfliktust. A további letartóztatásokban annak a jelét látják, hogy Japánban megrelezárkóznak az angol álláspont elől. Nem hiszik, hogy az angol tiltakozó jegyzék nyomán lehetőség nyílne a békés elintézésre, sőt minden pillanatban a viszály kiszélesedését és a diplomáciai viszony megszakítását várják.

Elutasítják a brit kormány tiltakozó jegyzékét

Tokió, augusztus 1. (NST) A japán külügyminisztériumban kijelentették az újságírók előtt, hogy a brit kormány tiltakozó jegyzékét elutasítják. A kémkedéssel gyanúsított angol állampolgárok letartóztatása ugyanis teljesen indokolt volt. Egyáltalán nem helytálló a brit kormány álláspontja, amely szerint Japán csak kellemetlenkedni akar, amikor a tizenegy angol megvádolta a kémkedéssel. A hatóságok rendelkezésére igen

súlyos terhelő bizonyítékok állnak. Ezeket azonban a nyomozás érdekében nem hozták nyilvánosságra. Annnyit azonban már most közölhetnek a nyilvánossággal, hogy az angol kémszervezet igen messze szétágazott az országban és még további letartóztatások várhatók. A nyomozás most Tiencsinre is kiterjedt, ahol újabb angol állampolgárokat tartóztattak le, többet pedig megfigyelés alá helyeztek.

A japán kormány nyilatkozat

Tokió, augusztus 1. (Német TI.) A japán kormány csütörtöki nyilatkozata a világ nagy történelmi fordulópontjából, a kormányzás, a gazdasági és a kultura új formáinak küszöbön álló kialakításából indul ki. Japán a legnagyobb feladatok megoldása előtt áll. Ennek megfelelően az állampolitikának következő alapelveit határozták meg:

1. A japán világnézetnek megfelelően alapjában öröködni kell a biztosított világbékére, továbbá a japán Mandzsukuo és Kína szolidaritása alapján felépülő nagy ázsiai rendre, amelynek célja érdekében a nemzet valamennyi rendelkezésre álló erőforrásait latba kell vetni.
 2. A nyilatkozat az ország védelméről és külpolitikájáról szólva röviden azt mondja, hogy a legfőbb feladat a felfegyverkezés, hogy az említett célok elérhetővé váljanak. Ezzel kapcsolatban tekintetbe kell venni a Japánon belül mutatkozó és országán kívül lebonyolódott új fejlődést. Japán külpolitikája, amely a távolkelet újirrendezésének gondolatából indult ki, elsősorban a kínai viszály megszüntetésére és a nemzeti jólét emelésére irányul.
 3. A belső államszervezet felújítására, az egész közigazgatási irányítás megújítására van szükség.
- A kormány nyilatkozat végül a célkitűzések egész sorát állapítja meg a nemzeti hadigazdálkodás céljainak szolgálatában. Ezek magvát a Japán-Mandzsukuo és Kína gazdálkodásának autonóm fejlődése alkotja Japán vezetésével. A célkitűzések közül kiemelendő egy közös gazdasági körzet tervezetének bevezetése, amelyben Japán-Mandzsukuo és Kína gazdasági egységet alkotnának. Szó van továbbá a tervgazdálkodás felépítéséről, a közszükségleti cikkek termelésének, szétosztásának és felhasználásának ellenőrzéséről, valamint a bankellenőrzés megszervezéséről. (MTI)

Sanghái, augusztus 1. (Német TI.) Csütörtökön a francia engedményes területen hét japán tisztviselő vette át a levél cenzurázását. Ezek a tisztviselők főleg az előkelő, gazdag Csunking-barát kínaiak postájára ügyelnek. E levélcenzurálásnak a japánok által való átvétele a befolyás további terhédtését jelenti a francia engedményes területen. (MTI)

AMERIKAI ÚJSÁGIRÓ KIHALLGATÁSA

Tokió, augusztus 1. (Német Távíratíroda.) A Domei-iroda jelentése szerint az angol kémüggyel összefüggésben az „Associated Press” tokiói helyettes megbízottját hamis hírek terjesztése miatt a rendőrség kihallgatta. (MTI)

ELÉGTEK COX HAMVAIT

A Reuter-iroda tokiói szerkesztőjének, Coxnak a hamvait szerdán a krematóriumban elégették. Mint ismeretes, Coxot néhány nappal ezelőtt kémkedés gyanúja miatt őrizetbe vették. Az angol újságíró egy óvatlan percben levetette magát a fogház emeletéről. A hamvait tartalmazó urnát Angliába szállítják.

AMERIKAI SEGÉLY AZ EURÓPAI MENEKÜLTEKNEK

Washington, augusztus 1. (Havas.) A kongresszus július elején 50 millió dollár hitelt szavazott meg az európai hadviselő államok menekülteinek segélyezésére. Elhatározták azt is, hogy megvásárolnak bizonyos amerikai cikkeket s ezeket az amerikai Vöröskereszt rendelkezésére bocsátják, amely biztosítja a szétosztást. (MTI)

Kérje mindenütt vásárlásainál a Repülőbélyeget!

Molotov nagy beszédet mondott a legfelsőbb szovjet tanácsban

Moszkva, augusztus 1. (Német TI.) Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke és külügyi népbiztos, mintegy háromnegyed óráig tartó külpolitikai beszédében részletes betekintést adott a szovjetkormány jelenlegi világhelyzetben követett külpolitikájáról, valamint a Szovjet Uniónak az egyes európai és Európán kívüli államokkal folytatott kapcsolatairól.

Molotov többek között ezeket mondta:

— A főtanács legutóbbi ülésezése óta Európa számára rendkívül nagyfontosságú események játszódtak le. A katonai események gyors iramban fejlődtek ki. Németország ellenfeleiből már csak Anglia maradt meg, aki az Egyesült Államok segítségét reméli. Franciaország katasztrófája azt is megmutatta, hogy az uralkodó francia körök nem érezték együtt a néppel. Franciaország most új feladatok előtt áll. Az újjáépítést azonban nem lehet a régi módszerekkel véghez vinni.

Molotov ezután kiemelte Németország nagy sikereit, amelyek azonban eddig még nem vezettek a háború befejezésének elérésére. Hitler Adolf vezér és karcellár — jelentette ki Molotov — csak nemrégiben új felszólítást intézett Angliához, hogy vessen véget a háborúnak. Az angol kormány azonban ezt visszautasította. Így közeledik az első háborús év vége anélkül, hogy szó lehetne a háború hamaros befejezéséről. Új döntő események előestéjén állunk. —fejezte be Molotov a jelenlegi világhelyzetről adott áttekintését, — amikor is a jelenlegi harc egyik oldalán Németország és Olaszország, a másikon pedig Anglia és egyre inkább az Egyesült Államok is jelentek.

A fejtetések után Molotov áttekintést nyújtott a Szovjet Unió és a többi állam kapcsolatainak állásáról, elsősorban a Szovjet Unió és a Német Birodalom közötti kapcsolatokkal foglalkozott. — Ezek a kapcsolatok — mondotta — szilárdan alapulnak a fennálló egyezményeken és továbbra is teljes mértékben befognak válni.

Ezután Molotov gúnyosan visszautasította az angol és más újságok abbéli számításait, hogy bizalmatlanságot keltsenek Németország és a Szovjet Unió között. A Szovjet Unió és Németország közötti baráti és jószomszédi kapcsolatok teljes mértékben fenn fognak maradni.

Molotov nyomatékosan kiemelte, hogy a szovjet-orosz-olasz viszony az utóbbi hónapok folyamán megjavult. Az angol-szovjet viszonyban kedvező változás nem is várható azok után az ellenséges cselekedetek után, amelyeket Anglia Oroszországgal szemben véghezvitt.

Molotov a továbbiak során foglalkozott a Szovjetországgal déli határán Beszarabiában és Bukovinában beállt változásokkal. Ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— A Szovjet Unió és Románia között évek óta fennálló viszály békésen lezárult azzal, hogy Románia elfogadta a Beszarabia és Észak-Bukovina átengedése vonatkozó szovjet-orosz ajánlatot. Az új szovjet terület ukrán és moldovai lakosságának így megadott a lehetőség, hogy belépjenek a Szovjet Unió népeinek nagy családjába. A Szovjet Unió területe pedig nyugati irányban kiterjedt és elérte Európa egyik legfontosabb folyamát, a Dunát. A szovjet-orosz-román kapcsolatok most már teljesen nyugodt mederbe terelődhetnek.

A három balti államban legújabbán bekövetkezett felemelkedéssel kapcsolatban a Szovjet Unió lakossága 23 millióval szaporodott és a Szovjet Unió lakossága mostantól kezdve 193 millió emberben emelheti fel szavát.

Gazdasági szempontból különös jelentősége van annak, hogy a Szovjet Unió ezentúl a Keleti-tengeren egész sor jégmentes kikötővel rendelkezik. A Szovjet Unió és Finnország között megkötött békesszerződést általában kielégítő módon végrehajtották.

Molotov a Jugoszláviával való diplo-

máciai kapcsolatok helyreállításáról meg emlékezve azt mondotta, hogy remény van a kölcsönös kapcsolatok további javulására és a gazdasági viszony fokozatos kiépítésére.

A Szovjet Unió kapcsolatai Bulgáriához kifogástalanok. Szovjetországgal kapcsolata Törökországhoz az újabb időkben nem ment keresztül lényeges változásokon. A szovjet-japán viszony a legutóbbi időben némiképp normalizálódott. A legutóbbi időben arra lehet következtetni, hogy japán részről is az a kívánság, hogy megjavítsák a kapcsolatokat a Szovjet Unióval. A Szovjet Unió s az Egyesült Államok viszonyáról — folytatta Molotov — semmi jót sem lehet mondani. Moszkvában jól tudják, hogy az Egyesült Államok bizonyos köröknek nem tetszenek a Szovjet Unió legutóbbi sikerei. A Szovjet Unió azonban meg fog birkózni feladataival „az Egyesült Államok elégedetlen uraságainak segítségével nélkül is”. A Szovjet Unió kínai szomszédjával szemben nagy szabadságharcában továbbra is jószomszédi és baráti viszonyt tart fenn.

Molotov beszédét a jövőbe vetett előrepillantással zárta be. Európában a mostani változások — mondotta — a népet fegyvenek sikerének jegyében állnak. Németország a háború eddigi szakából megerősödve került ki. Mindazonáltal a háború hamaros felszámolásáról még mindi nem lehet beszélni, ellenkezőleg a háborús események a világ minden részére elküldték „komoly lecsapódásaikat”, különösen mind hevesebben bontakozik ki a harc Belgium és Franciaország gyarmataiért. Az imperialista vágyakat nemcsak Japánban táplálják, hanem Amerikában is. A világhelyzet alakulása a háború további terjedésének veszélyét rejti magában.

A szovjet képviselők gyűlésén nagy tetszéssel fogadták Molotov beszédét. (MTI)

HAJÓN A WINDSORI HERCEGI PÁR

Newyork, augusztus 1. (Reuter.) Az American Export Lyne hajózási társaság jelentette, hogy a windsori hercegi pár Lisszabonban felszállt az Exalider hajó fedélzetére. A hajó nemsokára elindul. (MTI)

MAGAS FORGALMI ADÓ ANGLIÁBAN

London, augusztus 1. (Reuter.) Csütörtökön tették közzé az új forgalmiadóra vonatkozó részleteket. Eszerint az eredetileg bevezetett adó helyett ismét új adót vezettek be, amelyek adó alá eső áruk összértékének egyharmadát, illetve egyhatod részét teszik. (MTI)

UGY MEGÜTÖTTE EGY NŐ, HOGY 2 ÓRAIG FEKÜDT ESMÉLETLENÜL

Berecz József 18 éves lakatossegéd Szentmihályi uccai lakos az egyik debreceni üzemből, a Ferenc József úton összekülönbözött az üzem egyik fiatal női alkalmazottjával és az hirtelen megütötte a fiatalnőt a gyomrán. A fiatalnő eszméletlenül esett össze a jól irányított ütés következtében és hiába igyekeztek magához téríteni, nem sikerült. Kihívták a mentőket, de azok munkája is eredménytelen volt, csak két óra múlva a klinikán tért magához az orvosi beavatkozás után. A verekedés ügyében folyik a vizsgálat. A nagyerejű nővel nem tanácsos — úgy látszik — kikezdeni, ha egy ütés után két óra hosszat fekszik eszméletlenül a „gyengébb nem” — a férfi...

Vígyszínház

Ma utoljára a legszellemesebb magyar vígjáték: **HOTEL KIKELET** Tökés A., Turay I., Páger és Kabos a főszerepben. — Megelőzi: **Ejtőernyős vadászok** a legaktuálisabb riportfilm.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Kitűnően indul az Unger-társulat szezonja

A Beleznai Unger István társulatának kéthetes debreceni szezonja igen jó előjelek között indul: ami az utóbbi időkben példátlan eset, a pénteki megnyitói előadásra már csütörtökön délután kitétték a „Minden jegy elkel” táblát és a következő előadások iránt is rendkívül nagy az érdeklődés. Úgy látszik, hogy a debreceni közönség teljes mértékben méltányolja azt a kitűnő színvonalat, amit az Unger-társulat előadásai reprezentálnak és örömmel fogadja az együtttest, amelyben csaknem kivétel nélkül a Csokonai-színház állandó társulatának volt legkedveltebb tagjai foglalnak helyet.

A pénteki díszelőadáson Debrecen társadalmának színe-java jelen lesz s igen nagy várakozás előzi meg U. K. óvátst Terus szereplését, aki saját szerzeményű irredentakölteményét adja elő. Ezt egyébként a Nótás kapitány vasárnap délutáni előadása előtt is elszavalja.

Heti műsor:

Augusztus 2-án, pénteken este negyed 9-kor: **Nótás kapitány.**
Szombaton este negyed 9-kor: **Cirkuszhercegő. Szűcs L. fellépte.**
Vasárnap délután 4-kor: **Nótás kapitány.**
Vasárnap este negyed 9-kor: **Mosoly országá. Szűcs L. fellépte.**
Hétfőn este negyed 9-kor: **Csavargó-lány. Dayka Margit vendégfellépte.**
Kedden este negyed 9-kor: **Zimber-zombori szépasszony. Filléres előadás.**
Szerdán este negyed 9-kor: **Gül Baba. Sz. Patkós Irma vendégfellépte.**

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Siessen megváltani jegyét a péntek esti megnyitói díszelőadásra (augusztus 2), melyen Beleznai Unger István színigazgató felléptével a régi idők egyik legszebb operettje kerül színpadra: **Nótás kapitány.** Az érdeklődés annyira nagy, hogy könnyen megtörténhet, nem kap már jegyet. **Már pedig Őnek is ott kell lenni!**... és ott kell lenni minden magyar embernek, hogy lelkeben együtt énekelje azt a feledhetetlen szép dalt: „Atmegyek a Királyhágón...”

A szezon egyik legkimagaslóbb eseménye lesz **Szűcs Lászlónak**, a m. kir. Operaház v. tagjának kétnapos vendégfellépte. A magyar klasszikus operettirodalom két legszebb művében lép fel a jónévi tenorista:

Szombaton (aug. 3.) este Kálmán Imre világhírű **Cirkuszhercegő**-jében.

Vasárnap este Léhár Ferenc **Mosoly országá**-ban. Mind a két operett elég nagy nevet szerzett már ahhoz, hogy különösebb hozzáfűzni való már nem igen akad, mint csak az: mindenki felejtethetetlen élményt fog átélni, aki megnézi ezt a két darabot!

Hétfőn, augusztus 5-én vendég szerepel a Nemzeti Színház tagja: **Dayka Margit**, a Rákóczi induló c. film híres főszereplője a **Csavargó-lány**-ban. Felemelt hely-árok! Az előadás nevezetessége, hogy Dayka Margit még sohasem volt Debrecenben és most mindenkinek alkalma lesz személyesen is látni a híres és kedves színésznőt!

MOZI

Dunai hajósok

(Apolló)

Az Apolló-mozi parádés filmmel nyitotta meg újra kapuit a nyári szünet elmúltával. A „Dunai hajósok” nagy film, a moziévad főidényében is előkelő helyen lenne. Német film, de telve magyar vonatkozásban, hiszen az egyik főszerep Jávör Pál kezében van, de Halmay Tibor

A társulat egyrésze már csütörtökön megérkezett Debrecenbe. Radnóthy Évával, a kitűnő primadonnával az élén. Radnóthy Eva, akit nagy örömmel fogadtak debreceni ismerősei, a következőket mondotta:

— Oszintén mondom, az én esetemben igazán nem frázis az az elkoptatott szólam, hogy úgy érzem: hazajöttem Debrecenbe. Hiszen az, hogy a zeneművészeti főiskola után itt kezdtem pályámat, az első esztendőmet a Csokonai-színháznál töltöttem, elszakíthatatlan szálakkal fűz Debrecenhez. A Csokonai-színházról Kassára szerződtem, majd az Erdélyi-színházknál játszottam Budapesten. Onnan visszamentem Kassára, ebben az évben pedig a Beleznai Unger-társulatnál működöm s már jövőre is aláírtam a szerződésemet. Örülök, hogy ha csak két hétig is, újból a Csokonai-színházban játszom és bemutatathom az előtt a közönség előtt, amely előtt először léptem színpadra, mit fejlődtem azóta.

is magyar és ismerős tájakat, Pozsony, Esztergom, láthatunk a tündéri Budapest nagyszerű megvilágításban szerepel rajta.

A dunai hajósok viszontagságos, nehéz, de azért szép, szabadéletű dolgozták fel filmen ügyes mese keretében. Van ebben minden: izgalmas hajóút, lészadás, robbanás, drámai feszültség, de éppen úgy hangulat, szín, sziv, humor és nagyszerű színészek kitűnő játéka. A már talán véletlen, hogy a magyar szereplő, magyar résztvevő nem előnyös, nem szerencsés szerepet kapott, valahogy a magyar a könnyelmű, ledér sok vonatkozásban a filmen. Végeredményben azért igen jó film és nagy közönségsikerre is jogosan számíthat.

Attila Hörbiger nagyszerű alakítást nyújtott és teljes elismeréssel kell megemlékezni Jávör Pál játékaról, a nagyszerű együttesben messze kiemelkedik. A fő női szerepet Hilde Krahl alakítja megkapó közvetlenséggel, tiszta eszközökkel és ebben van a nagysága és a hatása is. Halmay, Oszkár Siga, de a többi szereplők is, az enniválon kedves hajóinas különösen. A szép felvételek is nagyban hozzájárulnak a megérdemelt sikerekhez.

A kisérő film is jó, érdekes a Bayruthról, az ünnepi játékok városáról készült tanulságos film és a híradó a szokott izgalmas.

A nemzeti filmbizottság

tizenkilenc elkészítésre készenálló film tervét hagyta jóvá legutóbbi ülésén és ezzel megállapította októberig a magyar filmgyártás menetrendjét. A műterekben lázasan folyik a munka, hogy a piacot el lehessen látni magyar filmekkel. Szó van arról, hogy a Hunnia szinkronizáló nagytermet, amelyet jelenleg házi vetítőnek használnak, szintén átalakítják műteremmé, hogy a jövő szezonban a mozik magyar filmmel való ellátásában ne történjék fennakadás.

MEGSZÜNT IPARENGEDÉLYEK

Szabó Dezső kétfogatú bérkocsi. Özv. Pékés Emilné szesznagykereskedés. Jenei Kálmánné Márkus Belle rőfös, rövid-áru stb. kereskedés. Bodnár József élő baromfi, tejtermék kereskedés. Eszenyi István férfitiszabó. Köblös József gubás. Tisza Imre cserép- és palafedő. Besenyei Gyula asztalos. Ifj. Kovács Antal és ifj. Kovács Antalné főzelékfelelő, gyümölcs stb. keskereskedés. Szalai Ferenc asztalos. Kardos Gyula fehérmű készítő. Ifj. vitéz Csige József fűszer, csemege és vegyeskereskedés. Özv. Jézernitzky Jánosné nőiszabó. Etey Ferenc rőfös, rövid-áru, cipő és konfekció kereskedés. Kenyeres György borbély és fodrász. Az iparálladéknak történt változás feljegyzetett 83 esetben.

SPORT

A belügyminiszter feloszlatta a Bocskayt

A Nemzeti Sport írja: A belügyminisztériumban aláírták a debreceni Bocskay FC feloszlását elrendelő végzést. A határozatot már ki is adták és egy-két napon belül le is érkezik az illetékesekhez.

Eddig a híradás, amelynek valódiságában nincs okunk kételkedni. A Bocskai Futball Clubot, Debrecen város reprezentáns labdarúgó csapatát, amely külföldön és idehaza hírt, dicsőségeit szerzett Debrecen városának, a magyar színeknek, feloszlatták, megszünt. Comsummatum est...

A Bocskai sorsa már hónapok óta meg volt pecsételve. A klub évek óta anyagi nehézségekkel küzdött s akkor, amikor konjunktúra volt, számos külföldi túra állt rendelkezésre, nem ügyesen és nem szerencsés kézzel gazdálkodott és ebből az időből ered a legtöbb adósság is. S azután a játékoseladások következtek, ami a közönség elpartolását és a nézőközönség csökkenését vonta maga után.

Később már takarékosabban, körültekintőbben gazdálkodott a Bocskai az egyre nehezező viszonyok között, de akkor már késő volt. A régi adósságok, nagy OTI-tartozások fojtogatták a debreceni csapatot és a fenyegető kötelezettségek miatt nem tudott vezetőséget kapni, a meghirdetett közgyűlések határozatképtelenek voltak és a tiztagú direktórium — amely később felére olvadt le — kérte a minisztériumtól a hatósági biztos kiküldését az egyesület élére. Kívánságukat teljesítették és ez év februárjában Kölcsey Sándor polgármester Zöld József polgármesterhelyettes bizta meg a hatósági biztos teendőit ellátásával.

Zöld József nagy erővel fogott hozzá a Bocskai ügyeinek rendbehozásához és társadalmi úton igyekezett a Bocskai szénáját rendbehozni. Azonban ez nem hozta meg azt az eredményt, amit várt. Hozzájárult a Bocskai szerencsétlen tavaszi sorsolása, amely folytán a bevétel a mérkőzéseken a minimális volt.

A játékosok nagy része nem volt debreceni, sok helyen nem mutatkozott meg az a megértés, amit várni lehetett volna és nem volt reális a Bocskai anyagi egyensúlya, költségvetése és ezek után ment olyan felterjesztés a város részéről a sportszövetségek, OTT részéről, hogy a Bocskai nem életképes, anyagilag nem rentábilis, nincs egyensúlyban, adósságai oly súlyosak, a kibontakozás oly sötét és bizonytalan, hogy megszüntetése, feloszlata látszik szükségesnek.

A Bocskai pár régi vezetőségi tagja, Szőnyey Kálmán ny. alezredes, Papp Lajos illatszertáros kétségbeesett erőfeszítést tettek, hogy a Bocskai süllyedő hajóját megmentse, anyagi áldozatokat hoztak, anyagi segítséget hoztak és további anyagi segítséget helyeztek kilátásba, de ez már későn jött és késő volt. A Bocskai feloszlását szerdán aláírta a belügyminiszter.

Debrecenbe még nem jött le a végzés.

A debreceni városházára, sem a városi főispáni hivatalba csütörtökön még nem érkezett le a belügyminiszteri végzés, így hivatalosan nem is

szerezhetett arról tudomást a város, sem a polgármestert helyettesítő Zöld József polgármesterhelyettes, hatósági biztos. Így a városi hatóságok semmilyen intézkedést sem fogantatosítottak csütörtökön, megvárják, míg a belügyminiszteri határozat megérkezik.

Mi lesz a Bocskay-játékosok sorsa?

A Bocskay játékosai a Labdarúgó Szövetség új szabályai szerint akár melyik profi- és amatőregyesületbe azonnal mehetnek, mivel a klub megszünt. Már előzőleg is többfelől érdeklődtek a Bocskay-játékosok iránt, de csütörtökön nagy rajokban jelentek meg a játékosügynökök és egyesületi megbízottak. Móré valószínűleg Szolnokon lesz edző, Filák Huszton vagy Ungváron a Rusj-hoz megy. Belcsik, Nádas, Nagy pesti lakosok, ők Pesten szeretnének elhelyezkedni és erre reményük is van. A legérdekesebb, hogy hat régi játékos, Palotás edző, Janzsó, Elek, Csokai, Kristól és Berecz olyan megállapodást kötöttek egymással, hogy lehetőleg együtt egy helyre mennek és a Debreceni Vasutas SC hajlandó is arra, hogy ezt a jó játékosanyagot átvegye és akkor a játékosok polgári elhelyezkedése is biztosítva volna. Ebben az irányban még folynak a tárgyalások.

Az elmaradt fizetések

A játékosok legalább is részben megkapják az óvadékból, amely letétben van az MLSz-nél. De ez nem futja teljes összegben és így, ha más oldalról nem lesz bevétel, a játékosok is vesztenek fejenként 100—200 pengőt legalább.

Más kérdés, mi lesz, ki fizeti ki a Bocskay alkalmazottját, akinek tartoznak is és végkielégítés is jár. Itt a városnak kellene méltányos megoldást találni.

Kérdés az is, mi lesz a Bocskay vagyonyával, serlegekkel, zászlókkal, szobrokkal. Ezeket valószínűleg a Déri-múzeumban helyezik el és ezzel megnyithatja a Déri-múzeum egy sport múzeum alapját is. Legalább valami haszon lesz a kárból.

Üresen marad a Stadion...

Debrecen lassankint híres lesz arról, hogy van mindene, de nem használják. Van krematóriuma, de nincs üzemben, van gyönyörű Stadionja, de nem lesz benne játék. Atlétikai verseny évszámra nincs benne, most meg a labdarúgómérkőzés is kipusztult onnan a Bocskay lehullásával, viszont egy-két tornainepélynek, leventéünnepélynek szinte luxus tartani. Mint Budapesten már mondják is tréfásan, be lehet majd tenni a Stadiont a Déri-múzeumba...

A Bocskay megszűnésével Debrecen kiesik a labdarúgás vérkeringéséből, egyelőre nem láthat nagy mérkőzéseket a debreceni közönség. Sokat veszít ezzel Debrecen amúgy is gyengén álló idegenforgalma, hiszen vasárnaponként Hajdú, Bihar, Szabolcs helyeiről is jöttek be labdarúgómérkőzésekre, de ez most el fog maradni és ez vasútnak, vendéglőknek, villamosnak, taxisoknak mind árt, mind veszteséget jelent.

A Bocskay-adósság sorsa.

Nagy kérdőjel a Bocskay adósságá-

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

PESTEN, VII. RÁKÓCZI UT 58.

❖ KÉNYELMES, MELEG FOLYÓVIZ, TELEFONOS SZOBÁK P. 5.—TÖL. ❖
Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BOCZOGÓ.
❖ E hirdetés felmutatója a szobaárakból 10% engedményt kap. ❖

nak sorsa is. Az adóságról ellentétes számokat hallottunk, de az bizonyos, hogy felül van a 20 ezer pengőn. Az OTI-tartozást már rendezték, úgy ahogy és parcellázták, de a többi adósság kifizetésére nincs fedezet és így az adósok a veszteségszámlára írhatják kinnlevőségüket. Szó van arról is, hogy többen polgári per útján

akarják kinnlevőségüket megkapni. De kérdés, kit perelnek és eredményes lesz-e az. Sok minden úgy vár még tisztázásra a Bocskay megszüntetésével, feloszlásával kapcsolatban. Ebben a pillanatban egy fix: elkészült a Bocskay lejtája, rajta a felírás: élt 14 évet...

Javult a Debreceni Vasutas SC esélye: a miniszteri biztosnak tetszik a DVSC feljutása

Eddig a fővárosi sajtó agyonhallgatta a Debreceni Vasutas Sport Club mozgalmát, amely Debrecen érdekében volt elsősorban, hogy amennyiben a Bocskayt mégis megszüntetnék, a Debrecen megillető helyre a jól megalapozott, — anyagilag erős DVSC-t vegyék be az Nemzeti Bajnokságba, amely a Bocskay játékosait átveve, sportbelileg is erős lesz. De a fővárosi sajtó abban merült ki, — hogy a halódó Bocskayba belerugott állandóan, a DVSC mozgalmát meg agyonhallgatta más protekciosabb egyesületek érdekében.

S most, hogy Kassán a tervezett fúzió kudarcra fenyeget, felfedezték újra Debrecen és megértőbb hangon írnak a DVSC és Debrecen jogos igényéről és most már remény van rá, hogy legalább osztályozóra engedik, amikor is augusztus 11-én Diósgyőrben a Beszkárt-tal kerül össze.

A kassaiak is a DVSC beosztását támogatják és magasabb politikai körök is szívesen vennék, ha a DVSC beosztást nyerne, vagy legalább is osztályozóra bocsátanák és ezen már a volt Bocskayjátékosok is résztvesznek.

Gidófalvy Pál miniszteri biztos is támogatja már a DVSC kérelmét az osztályozóra vonatkozólag, így javult a DVSC esélye.

SPORTNAPLÓ

Szombaton és vasárnap lesz Kispesten az országos vidéki atlétikai bajnokság, az ország legjobb vidéki atlétáinak sereg-szemléje. 334 nevezés érkezett be bajnoki versenyre, a legjobbak közül a különleges viszonyok ellenére is csak kevés fog hiányozni. A nevezések nagy száma miatt előfutamokra lesz szükség. Az esélyes a Pestvidéki kerület, amelynek a területén is van a verseny, de Észak is komoly vetélytárs és Délnyugat is beleszólhat a küzdelembe. Sajnos, Kelet csak sereghajtó lesz, semmi ko-

moly kilátása nincs a jó szereplésre, egyedül a különleges képességű nyíregyházi Korompayban bízhatunk 100 és 200 méteren. Ha indul, Kínál gerlyvetésben, Cserna magasugrásban, Kapros hármasugrásban és Szurgyi távolugrásban szerezhethet még pontokat.

Gyengén sikerült a Magyar Kupa nevezési zárata. Alig 540 egyesület nevezett be a határidőig, a keleti kerületből meg egy egyesület sem. Részben, különösen a vasutas egyesületek nem is érnek rá, bajnoki, vasutas bajnoki mérkőzések miatt, részben anyagi okai vannak, de az is megnehezíti a nevezést, hogy a különleges viszonyok miatt az egyesületi vezetők, intézők nem értek rá a nevezéssel törődni, mert odahaza sem voltak.

Nem nevezett be a Nyíregyházi KISE az NB III. osztályába, az NBC-be, akár csak a DMTE sem ambicionálta, hogy bekerüljön. Indok ott is: anyagi nehézségek. Így most három hely van úresedésben a NB III. osztály észak csoportjában. Az eddigi nevezők: Nyíregyházi TVE, Ungvári AC, Munkácsi SE, Beregszászi FTC, Losonci AC, Pálfalvai BUSE MOVE Egri Sport egyesület, Füleki FTC. Itt még három hely betöltésre vár.

A vidéki sportolók bizonyára örömmel fogadják azt a hírt, hogy a Magyar Államvasutak augusztus 1-től visszaállítják az utazási kedvezményeket, köztük a sportolók 50 százalékos kedvezményét is. Az országos vidéki bajnokságokra tehát már kedvezményesen utazhatnak az atléták. A jövő hétre tervezett vasutasbajnokságot az elhalasztás veszélye fenyegette a kedvezmények megszüntetése miatt. Most már annak megrendezése is bizonyos.

KÖZGAZDASÁG

NINCS MÉG GABONAKINÁLAT

Ma már nagyon sok keresztény gabonakereskedő cég megkapta a Küllkereskedelmi Hivatal gabonavásárlási engedélyét, azonban az üzlet úgabonában még mindig nem indulhatott meg, mert a cséplés elhúzódása miatt kínálat még nincs.

Arpa: sörarpa, kiváló 22.60—22.85, elsőrendű 21.60—21.85, sörarpa 20.60—20.85, takarmányarpa 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.85.

Mák: Kék mák 150—155. Borsó: Viktória 39.00—42.50. Csillagfürt: Fehér lapos 22.70—23.00. Korpa: Finom búzakorpa 14.90—15.10. Takarmányliszt: 8-as búzaliszt 17.05—17.80. (helyt Budapest zsákostul).

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

összfelhajtása 2299 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 413 darab. Az irányzat kellemes.

Arak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 141—142, szedett sertés I. 130—138, II. 129, III. 110—118, exportzsír márkázott 1.90 pengő kilogramonként.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK

Angol font 10.50—10.70. Dinár 7.60—7.90. USA dollár 344.10—340.10. Kanadai dollár 301—305. Cseh-morva protektorátus 11.45—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Szlovákia 11.55—11.90. Leu 3.20—3.40. Lira 17.40—17.90. Svájci fr. 77.65—78.65. Svéd korona 81.70—82.70. (20 Knál nagyobb címletek kivételével).

HIRDETMÉNY.

Petróleumkereskedők figyelmébe!

Felhívom a petróleum eladással foglalkozó nagykereskedőket (iparosokat) és kiskereskedőket, hogy a most megjelent kormányrendeletben előírt készletbejelentésüket a városi Közlekedési Ügyosztály központi irodájában (Dobozi útjáró I. em.) késedelem nélkül tegyék meg. E rendeletek idevonatkozó részének tartalmát kivonatolva az alábbiakban közlöm:

Minden nagyiparos vagy kereskedő, — aki petróleumot továbbárusítónak (vizszateladónak) kiszolgálhat, köteles azt az áru átadásával illetőleg elküldésével

egyidejűleg az előírt mintájú 3. sz. lapon megfelelően bejelenteni.

Minden kisiparos (kereskedő), aki a petróleumnak közvetlenül fogyasztók részére árusításával iparszerűen foglalkozik, köteles a kapott petróleummennyiséget az átvételtől számított 48 órán belül a szintén előírt mintájú 4. sz. lapon pontosan bejelenteni.

A vizszateladó kiskereskedők az előírt mintájú bejelentési űrlapokat a Közlekedési Ügyosztály központi irodájában megkaphatják. Ilyen bejelentő űrlapokkal a petróleum-nagykereskedők is el vannak látva, akik e bejelentő-lapok pontos kiállítására a vizszateladóknak útbaigazítást is adnak.

Minden petróleumot előállító iparos, aki petróleumnak közvetlenül a fogyasztók részére árusításával is foglalkozik, köteles minden hó végéig, most első ízben három nap alatt bejelenteni azt a petróleummennyiséget, melyet a következő hónapban közvetlenül a fogyasztóknak szolgáltat ki.

Debrecen, 1940. aug. 1.

Polgármester.

Rádióműsor

Péntek, augusztus 2.

Budapest I. 10.20: Gyógyeszmek Susomi költészetéből. — 10.45: A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat. — 12.10: Balajka-zenekar. — 1.30: A Rádió Szalonzenekara. — 4.15: A magyar evezősport úttörői. — 5.15: Hanglemezek. — 5.45: Sportközlemények. — 6.15: Erdélyi kérdések. „Moldva magyar multja. Elek Lajos dr. előadása. — 6.45: Faragó Ibolya zongorázik. — 7.25: „Gyümölcs-kosár.” Kilián Zoltán dalos-zenés hangképzőzete a magyar föld gyümölcseiről. Közreműködik Nagy Izabella, Harmory Imre, vegyes éneknegyolcas és Oláh Kálmán cigányzenekara. — 8.55: Balaton ki peslap. I. rész: Táncoló Balaton. Közvetítés Siófokról. — 10.10: Mosolygó Balaton. II. rész: Közvetítés a Casinó-kertből. Közreműködik Szlivassy Margit, Berky Lili, Gözon Gyula, Pethes Sándor, Dénes György és Pluhár István. — 11: Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál, Közreműködik Horti Lajos ének.

Budapest II. 8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 8.25: Ulbrich Hermin gondolkázik. — 8.50: Firenze a virágok városa. Szili Leontin előadása. — 9.15: Hanglemezek. — 10.00: Időjárásjelentés.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálok. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Betöltendő állás

Utazót, bérlettel vagy kedvezményes utazással rendelkezőt azonnal alkalmaz paszta-üzem. — Nap u. 4. Telefon 32-83. 1198

Állást keresők

Intelligens 50-es izraelita özvegy aszszony könnyebb nappali elfoglaltságot keres. Cím a kiadóban. 1192

Kiadó lakás

Uccai bútorozott szoba fürdőszoba-használattal szetpember 1-re kiadó. Ajtó ucca 11. szám. 1194

Svetits-palatában

egyszobás garzonlakás azonnal átadó. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 1145

Erkélyes

bútorozott uccai parkettes szoba különbejáráttal elsejé-re kiadó. Piac ucca 10. II. 1. ajtó. Megtekinthető délután 1—3 között. lháznál.

Különbejárattú

szépen bútorozott uccai szoba kiadó házaspárnak is. — Miklós u. 22.

Garantáltan

tiszta bútorozott szoba kiadó, Püspöki palota I. kapu III. em. 54. szám. 1170

Kétszobás

lakás azonnalra kiadó olcsó bér mellett. Piac ucca 58. sz. Érdeklődni házfelügyelőnél.

Vétel

Veszek használt szódavizes üvegeket fej nélkül is. Cím a kiadóban. 1161

Gyermekágyat

vennék, teljesen jó állapotban levőt, matracral felszerelve. Cím a kiadóban.

A 29.100/1940. számú kereskedelmiügyi miniszteri rendelettel minden fűszerüzletben kifüggeszteni kötelezett, mintegy 400 fűszert és élelmiszeri magában foglaló

fűszer-és élelmiszer árjegyzék

megjelent és kapható

TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG nyomdájában, NAGY KÁROLY GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN Piac ucca 49.

Öcskavasat, mindenféle fémárut, Csapó u. 89., vasudvarban, valamint István úti telepemen. Csonot vásárolok, Fischer, Telefon: 28-59. 406

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjaalakítja, nyúlászorkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2668

Fontos

okmányokról készíttessen fotokópiát. Percek alatt elkészül és megóvja értékes okmányait az elkallódástól. Műszaki Fotolaboratórium, Ferenc József út 40. Hangya bérház.

Költözőkódéseket

más szállítmányozásokat is felelősség mellett a legszolidabban végez Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy ucca 30. Telefon: 26-62. 967

Tűziját, szenet

már most vegyen, hogy jó fűtőanyaga biztosítva legyen Vágó József tűziját-szenkereskedőnél. — Margit-fürdő mellett. Új telefonszám: 37-24. 1046

Különféle

Szerényigényű, intelligens lakótársnót keresek, mindennemű varrást, javítást, harisnyatopalást készítek. József kir. herceg u. 22., kis lakás. 1192

Házi

varrást vállalok, felső és fehérneművarrást. Cím a kiadóban. 1057

Rádió

és villanyyszerelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. — Nyomta a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében: Nagy Károly Grafikai Műintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. sz.